

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2Er/3480/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114224351
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6114224351.6

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto (predtým Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava), IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti povinnému: P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, XXX XX L., vedenej súdnym exekútorom Mgr. Jozefom Deákom, so sídlom Exekútorského úradu Horná 23, 974 01 Banská Bystrica, pod sp. zn. EX 4067/2014, o vymoženie 4 035,07 eur s príslušenstvom, o posúdení prebiehajúcej exekúcie podľa § 243f Exekučného poriadku, takto

rozhodol:

Súd exekúciu z a s t a v u j e.

odôvodnenie:

1. Dňa 07.11.2014 bolo začaté exekučné konanie doručením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorým oprávnený žiadal vymôcť svoju pohľadávku voči povinnému, vyplývajúcu z exekučného titulu, ktorým je zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V č. k. 1Zm 782/2013-10 zo dňa 02.04.2014.

2. Poverením č. 5601 120133 zo dňa 17.12.2014 Okresný súd Banská Bystrica poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora Mgr. Jozefa Deáka, so sídlom Exekútorského úradu Horná 23, 974 01 Banská Bystrica, ktorý vedie pod spis. zn. EX 4067/2014.

3. Dňa 26.01.2016 súdny exekútor postúpil súdu podanie oprávneného označené ako „Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie“, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 21.01.2016.

4. Oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu doručil súdnemu exekútorovi dňa 21.01.2016 doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ust. § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017. Oprávnený v doplnení návrhu opísal rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným, pričom uviedol, že pohľadávka vymáhaná v tejto exekúcii je pohľadávkou z titulu nesplateného úveru poskytnutého povinnému pôvodným veriteľom - spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, na základe úverovej zmluvy pod č. 0304269295. Zaplatenie pohľadávky z úveru je zabezpečené vlastnou zmenkou vystavenou povinným na rad spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá zmenku indosovala v prospech spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. ako oprávneného. Z dôvodu porušenia platobných povinností povinným a nezaplatenia úverovej pohľadávky v lehote jej splatnosti bol nárok z nesplateného úveru uplatnený v zmenkovom konaní. O nároku zo zmenky bolo právoplatne rozhodnuté v zmenkovom konaní zmenkovým platobným rozkazom sp. zn. 1Zm 782/2013, ktorý je exekučným titulom v tejto exekúcii. Z uvedeného dôvodu oprávnený navrhuje, aby súd v tomto exekučnom konaní v súlade s ustanovením § 243f ods. 6 Exekučného poriadku rozhodol o pokračovaní v exekúcii. Oprávnený k doplneniu návrhu predložil fotokópiu zmluvy o splátkovom úvere č. 0304269295 zo dňa 18.09.2007, identifikáciu postúpenej pohľadávky, fotokópiu zmenky, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti

zo dňa 22.02.2013 a oznámenia o postúpení pohľadávky podľa § 526 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“).

5. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 2Er/3480/2014-49 zo dňa 18. júna 2018 vychádzajúc z prezumpcie dôvodu na zastavenie exekúcie (§ 243f ods. 4, 6 Exekučného poriadku) exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku z dôvodu, že z listinných dôkazov predložených oprávneným nevyplývalo, že by v danom prípade išlo o nespotebitel'ský vzťah, resp. že by sa zmenkový súd zaoberal spotrebitel'ským charakterom právneho vzťahu účastníkov konania, a že by prihliadal na okolnosti uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) bod prvý až tretí Exekučného poriadku. Okresný súd Banská Bystrica v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5CoE/85/2017 zo dňa 07.06.2017, v ktorom krajský súd vyslovil, že novelizáciou Exekučného poriadku, ku ktorej došlo zákonom č. 438/2015 Z. z. s účinnosťou od 23.12.2015, zákonodarca jednoznačne uzákonil povinnosť exekučného súdu zastaviť exekúciu napriek právoplatnému rozhodnutiu, ak vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebitel'skou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, na obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo na rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Exekučný súd v zmysle takto formulovaného ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku nemá možnosť preskúmať, či vymáhaný nárok bol priznaný na základe uplatnenia neprijateľných zmluvných podmienok alebo v rozpore so zákonom alebo s dobrými mravmi. Exekučný súd overuje len to, či v konaní, v ktorom bol exekučný titul vydaný, bolo alebo nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, na obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo na rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Novelizáciou Exekučného poriadku zákonom č. 438/2015 Z. z. sa zákonodarca rozhodol prelomiť materiálnu právoplatnosť rozhodnutí vydaných v konaniach, v ktorých sa uplatňoval nárok zo zmenky, vrátane zmenkových platobných rozkazov a stanoviť právnu domnienku - hoci vyvrátiteľnú (§ 243f ods. 6 Exekučného poriadku) - že pri rozhodnutiach vydaných v takýchto konaniach sú dané dôvody na zastavenie exekúcie (§ 243f ods. 4 Exekučného poriadku), pričom dôkaz o opaku (teda o tom, že v konaní bolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom), by musel vychádzať z listín predložených oprávneným (z uznesenia Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5CoE/85/2017 zo dňa 07.06.2017).

6. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením č. k. 41CoE/276/2018 - 70 zo dňa 24.10.2018 uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2Er/3480/2014-49 zo dňa 18. júna 2018 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, čo odôvodnil tým, že povinnosťou exekučného súdu bolo z predloženého doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie preskúmať, či vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebitel'skou zmluvou (pričom existencia spotrebitel'ského vzťahu musí vychádzať z právnej normy účinnej v čase vzniku tohto právneho vzťahu) alebo či spotrebitel'ská zmluva neobsahovala neprijateľné zmluvné podmienky alebo zákonné obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky v spotrebitel'ských vzťahoch, na ktoré súd v základnom konaní neprihliadal, resp. či plnenie priznané zo zmenky nie je v rozpore s dobrými mravmi alebo so zákonom. Uvedená preskúmovacia povinnosť exekučného súdu vyplýva aj zo spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.10.2015 publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015, ktoré je aplikovateľné nie len na základné konanie (v tomto prípade na konanie na zmenkovom súde), ale aj na exekučné konanie. V predmetnom stanovisku občianskoprávne a obchodnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dospelo k záveru, že I. ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebitel', je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebitel'om), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

7. Na základe uvedeného je dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s §243f ods. 4 Exekučného poriadku daný vtedy, ak oprávnený v zákonom stanovenej lehote doplnil svoj návrh na vykonanie exekúcie, zároveň ide o nárok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a súd v základnom konaní neprihliadol na konkrétne existujúce neprijateľné zmluvné podmienky v neprospech spotrebiteľa, prípadne v spotrebiteľskej veci súd neprihliadol na existujúce zákonné obmedzenie alebo existujúcu neprípustnosť použitia zmenky. Povinnosťou súdu v exekučnom konaní je potom vyhodnotiť, v akej miere je uplatnený nárok zo zmenky primeraný a nad tento rámec vymożenie nároku nepripustiť.

8. Keďže súd prvej inštancie však len vyhodnotil, že vzhľadom na obsah zmluvy a s prihliadnutím na právne postavenie účastníkov konania je potrebné považovať oprávneným poskytnutý úver za spotrebiteľský, bližšie však predloženú zmluvu neskúmal, nezaoberal sa ani skúmaním podmienok jej uzavretia (t.j. či tieto boli v súlade so zákonom), vyhodnotil len, že zmenkový súd v základnom konaní neskúmal spotrebiteľskú zmluvu, plnenie ktorej bolo zabezpečené predloženou zmenkou a teda neskúmal existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne skutočnosť či existuje (resp. či v čase vystavenia zmenky existovalo) určité obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo prípadný rozpor s dobrými mravmi, vec nesprávne právne posúdil z hľadiska existencie dôvodov na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s § 243f ods. 4 Exekučného poriadku. Preto uložil súdu prvej inštancie povinnosť v naznačenom smere posúdiť, či v predmetnej veci existuje dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s § 243f ods. 4 Exekučného poriadku.

9. Keďže súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 2 CSP), súd skúmal, či v zmysle vyššie uvedeného je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

10. Exekučným titulom je v tejto veci právoplatný a vykonateľný zmenkový platobný rozkaz, je teda nepochybné, že v konaní v ktorom sa vydal exekučný titul, sa uplatňoval nárok zo zmenky.

11. Z predloženej zmluvy o splátkovom úvere č. 0304269295 zo dňa 18.09.2007 (ďalej len „zmluva o úvere“) vyplýva, že ju uzavrel právny predchodca oprávneného, a to spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. a povinný, ktorý je v zmluve označený menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. Z výpisu z obchodného registra exekučný súd zistil, že právny predchodca oprávneného - spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. je a v čase uzavretia zmluvy o úvere s povinným bol podnikateľom s predmetom podnikania, okrem iného, aj poskytovanie úverov.

12. Titulom zmluvy o úvere poskytol právny predchodca oprávneného (Slovenská sporiteľňa, a.s.) povinnému ako dlžníkovi úver vo výške 2 821,48 eur (t. j. 85 000,- Sk), ktorý sa povinný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 42,39 eur (t.j. 1 277,-Sk) počnúc 20.10.2007 (konečná splatnosť úveru bola ku dňu 20.08.2017). V zmluve o úvere je ako druh úveru uvedený spotrebný úver - bezúčelový.

13. V rovnaký deň ako povinný uzavrel zmluvu po úvere (t.j. dňa 18.09.2007) vystavil povinný ako vystaviteľ blankozmenku na rad Slovenskej sporiteľne, a.s. s miestom vystavenia zmenky Banská Bystrica. Právny predchodca oprávneného Slovenská sporiteľňa, a.s. do tejto vpísala dátum splatnosti 6. apríla 2013 a sumu 4 035,07 eur. Z rubopisu zmenky súd zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. indosovala zmenku na rad spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154 (t.j. na oprávneného), ktorá si svoj nárok zo zmenky uplatnila v skrátenom zmenkovom konaní.

14. Podľa § 39 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom od 23.12.2015 do 31.03.2017, v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

15. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom od 23.12.2015 do 31.03.2017, exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

16. Podľa § 243f ods. 1, 3 až 6 Exekučného poriadku v znení účinnom od 23.12.2015 do 31.03.2017 (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným dňom vyhlásenia), (1) v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.(3) Exekúcie podľa odseku 1 sa odo dňa účinnosti tohto zákona odkladajú. (4) Ak sa v konaniach podľa odseku 1 nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m). (5) Ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa odseku 1, súd exekúciu zastaví.(6) Ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa odseku 1, súd preskúma či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

17. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa § 52 ods. 1, 2,3 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

20. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti.

23. Podľa § 2 písm. b) bod 1. zákona o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby.

24. Podľa § 261 ods. 1, 4, 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou

zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

25. Podľa § 175 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v znení účinnom ku dňu vydania exekučného titulu), ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať, a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový (šekový) platobný rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta. Zmenkový (šekový) platobný rozkaz musí sa doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie platobného rozkazu vyhovieť, nariadi samosudca pojednávanie.

26. Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť.

27. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že právny predchodca oprávneného poskytol povinnému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že právny predchodca oprávneného pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva o úvere bola povinnému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom, predtlačenom formulári, teda bez možnosti povinného, akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru (ide o formulárovú, adhéznu, zmluvu o určitom rovnakom predmete plnenia, štandardne a opakovane uzatváranú s veľkým počtom zákazníkov, pričom spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje). Vzhľadom na všetky zákonné kritériá ako aj spôsob uzavretia zmluvy o úvere a ďalšie podmienky, za ktorých bol povinnému poskytnutý úver, ako aj na formu v ktorej sú zmluvné dojednania obsiahnuté, dospel súd k záveru, že zmluva o úvere, uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného ako veriteľom a povinným ako dlžníkom dňa 18.09.2007, je zmluvou spotrebiteľskou, a teda, že medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným bol na jej základe založený spotrebiteľský vzťah (§ 52 Občianskeho zákonníka), t. z. že v danom prípade je nutné aplikovať spotrebiteľské právo.

28. Zároveň je potrebné na daný vzťah s poukazom na § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aplikovať aj zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere a ku dňu vystavenia zmenky (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

29. Vzhľadom k tomu, že súd ustálil, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah (napokon túto skutočnosť v podanom odvolaní voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2Er/3480/2014-49 zo dňa 18. júna 2018 nespochybnil ani sám oprávnený) ďalej skúmal, či v rozhodnutí, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Spotrebiteľské právo v čase vystavenia zmenky v zásade nevylučovalo možnosť prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon o zmenkách“), každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

31. Podľa § 11 ods. 2 zákona o zmenkách, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová "nie na rad" alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

32. Podľa § 17 zákona o zmenkách v znení účinnom ku dňu vydania exekučného titulu, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

33. Každá zmenka je ex lege cenný papier na rad. Zmenka na rad sa prevádza prostredníctvom indosamentu (rubopisu), pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text „nie na rad“. To znamená, že bez ohľadu na to, či je na zmenke výslovne uvedená možnosť prevodu zmenky indosamentom, majiteľ zmenky má právo previesť zmenu na tretiu osobu indosamentom, ktorý sa vyznačuje na rube zmenky. V spojení s ustanovením § 17 zákona o zmenkách má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ (povinný), nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovolávať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné. Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v dohode o použití zmenky (zmenkovej zmluve), prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili (§ 11 ods. 2 zákona o zmenkách), čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o zmenkách, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť zmenky indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a jeho nepoužitie možno považovať za odporujúce § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže v danom prípade povinný tým, že vystavil zmenu bez vylúčenia jej prevoditeľnosti sa nepochybné vopred vzdal svojich práv, ktoré mu priznáva Občiansky zákonník (napr. domáhať sa neprijateľnosti zmluvných podmienok), resp. si zhoršil svoje zmluvné postavenie (nemožnosťou podať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlým majiteľom) a tiež odporujúce § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 zákona o zmenkách tak zakladá neplatnosť dohody o použití zmenky - zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Principiálne rovnaký právny záver vyplýva aj z rozsudku Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 9 Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013 (Právni rozhľedy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz), na závery ktorého odkazuje aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze, sp. zn. IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch (k tomu pozri aj uznesenie Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 5Co/98/2017 zo dňa 09.08.2017).

34. Keďže mal súd za preukázané, že v danom prípade došlo k indosácii zmenky v neprospech povinného, súd má za to, že dohoda o použití zmenky - zmenková zmluva (kauza zmenky) bola dojednaná v rozpore so zákonom (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch), a je preto neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

35. Vzhľadom na uvedené, tak nie je potrebné zaoberať sa otázkami parametrov úveru, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ani povahou dohody o vyplňovanom práve ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uplatnený nárok nemal byť oprávnenému (v pôvodnom konaní navrhovateľovi) priznaný už len preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri dohode o použití zmenky, teda pri uzatváraní zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom (pozri napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/859/2014 zo dňa 19.11.2015).

36. Konanie o zmenkovom platobnom rozkaze je skrátené konanie, v ktorom sa vychádzalo striktné zo zmenky ako abstraktného listinného cenného papiera. Ak bolo zrejmé, že popri návrhu sú splnené všetky ostatné procesné podmienky a že predloženie zmenky nevzbudzuje nijakú pochybnosť o dôvodnosti nároku, zmenkový súd vydal zmenkový platobný rozkaz. Zmenkový súd teda zo zákona nebol povinný skúmať obsah dohody o vyplnení zmenky a teda neprihliadal ani na ustanovenia o spotrebiteľskom práve.

37. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že v danej veci je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31. 03. 2017), pretože zmenkový platobný rozkaz, ktorý je podkladom na vykonanie exekúcie, bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že nebolo prihliadnuté na neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Preto súd exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) v spojení s § 243f Exekučného poriadku zastavil.

38. O trovách zastavenej exekúcie rozhodne súd po právoplatnosti tohto uznesenia osobitným uznesením, nakoľko v čase vydania tohto rozhodnutia nemal k dispozícii ich vyčíslenie.

39. So zavedením meny euro v Slovenskej republike namiesto meny Sk počnúc od 01.01.2009 peňažné sumy uvedené v rozhodnutí v slovenskej mene (aj prevzaté do tohto rozhodnutia) sa v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 01.01.2009 považujú sa peňažné sumy v eurách a to v prepočte a so zaokrúhlením podľa konverzného kurzu tohto zákona a ďalších pravidiel pre prechod na euro.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.